

Képzettebbek a nők, mint a férfiak

Megelőzte a gyengébbik nem az erősebbiket, legalábbis a képzettség terén, derül ki a legutolsó népszámlálás adataiból. De jó arányban vannak-e jelen a nők a munkaerőpiacon, és miben erősebbek, illetve gyengébbek a férfiaknál?

MUNKA
TROGMAYER ÉVA

Több mint száz éve tanulhatnak nők a magyar egyetemeken. Még Ferenc József nyitotta meg a kapukat az orvosi, gyógyszerészeti és bölcsészeti karokon a gyengébbik nem számára. Ma már nem kérdés, hogy van-e helye a nőknek a felsőoktatásban.

A legutóbbi, 2011-es népszámlálási adatok szerint több az egyetemet és főiskolát végzett nő, mint férfi, olvasható a Központi Statisztikai Hivatal honlapján. A felsőfokú végzett-

alakításában és a kapcsolatok fenntartásában.

Ugyanakkor kevésbé ambiciózusak, jobban kerülnek a konfliktust, kevésbé kommunikatívak és megközelíthetlenebbek, mint a férfiak. Viszont elővigyázatosabbak és alaposabbak, ami jól ellensúlyozhatja az erősebbik nem kockázattal járó kedvét. A nők több energiát fordítanak a tervezésre és a hibák kiküszöbölésére, magasabb minőségi elvárásnak vannak és keményebben dolgoznak.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy ne lennének hátrányai a nőkre általánosságban jellemző tulajdonságoknak. Stresszhelyzetben például könnyebben vesznek el a rész-

letekben, halogathatják a döntést, bizonytalanná válhatnak. A szakértő által említett sokszínűség épp itt válik fontossá: a két nem megfelelő arányú jelenléte egyensúlyt teremt.

KARRIER VAGY CSALÁD?

– A nők dolgoznak, szorgalmasak és tehetségesek, amit bizonyít a képzettségük is. Sokszor sajnós mégis szitokszónak számít a „női karrier” kifejezés. Holott ugyanúgy egy pozitív életpályáról van szó, mint a férfiak esetén, a különbség csupán annyi, hogy másképp épül fel – magyarázza Ferenczi Andrea elnök asszony.

A legnagyobb problémát e tekintetben általában az anyavá válás jelenti. Kevesebben gondolják úgy, hogy egy nő azért nem alkalmas bizonyos feladatokra, mert „csak nő”, a munkáltatók inkább attól félnek, hogy előbb-utóbb ügyis elmegy szülni és kiesik a táposómalomból. – Nyilvánvaló kihívás karriert építeni és családjának lenni manapság, de egyáltalán nem lehetetlen – véli Ferenczi Andrea. A szakértő szerint a lényeg, hogy a

munkáltató és a munkavállaló együtt gondolkodjon, hiszen egy anyának a szakértelme mellett nagyon jó, a munkahelyen is kiaknázható erőforrása lehetnek.

– A karrierépítés ma már élethosszig tartó folyamat. Azok, akik most fiatalok, talán 80–90 éves korukig aktívak lesznek. Egy ideig – amíg kicsik a gyerekek – a nők kevésbé egyenletesen állnak helyt, mint a férfiak, ez igaz, ám nem jelenti azt, hogy ettől kevesebbek lennének. Nyilván nagyobb bizonytalansági tényezőt jelentenek, de nem szabad elfelejteni, hogy a családok jobban osztják be idejüket, mint az egyedülállók. Anyának lenni ugyanúgy projekt, mint dolgozni – fejteti ki Ferenczi Andrea. Vagyis ahhoz, hogy a család jól „működjön”, a mindennapokat is meg kell tudni szervezni. Így a családok női idővel kötelesebbé, precízebbé, teherbírósabbá válhatnak, mint az egyedülállók, amiből a munkáltatók komolyan profitálhatnak is.

Ferenczi Andrea, a Magyar Női Karrierfejlesztési Szövetség elnöke.

» A családok női idővel kötelesebbé, precízebbé, teherbírósabbá válhatnak, mint az egyedülállók, amiből a munkáltatók komolyan profitálhatnak is.

ségű nők aránya 10 százalékról 18 százalékra emelkedett a tíz évvel korábbi, 2001-es népszámlálás adataihoz képest.

MÁR 10 ÉVE TÉNY

Nem a legutolsó népszámlálás számolt be először arról, hogy a nők képzettebbek Magyarországon a férfiaknál. – Az utóbbi tíz év statisztikái ezt már tényként kezelik. A nők ma már majdnem mindenütt ott vannak, befolyásuk szinte mindenhol érzékelhető – mondja Ferenczi Andrea, a Magyar Női Karrierfejlesztési Szövetség elnöke.

– A politikában, gazdaságban és a tudományban sajnós nem jutnak elég jó szerephez, és ez baj. Ezen ágazatokban még mindig a férfimunkaerő dominál. De az sem jó, hogy például a tanári pályán a nők vannak többségben és Magyarországon szinte nem is hallunk „óvó bácsikról”. Nagyon fontos lenne a sokszínűség. A két nem remekül kiegészíti egymást, a vegyes csapatok működnek a legjobban. A '90-es évek elején, amikor elkezdtem foglalkozni a női karrierfejlesztéssel, az EU-ban csupán esélyegyenlőségi kérdés volt a nők képzése és munkaerő-piaci jelenléte, mára szerencsére belátták, hogy nagyon komoly gazdasági kérdés is – teszi hozzá.

EGYSÉGBEN AZ ERŐ

De mik a nők erősségei, hogyan egészítik ki a férfiak munkáját a csapatban? A nők személyközi érzékenysége magasabb a férfiakénál, tudjuk meg Robert Hogan amerikai munka- és szervezeti pszichológus tanulmányából. Ez azt jelenti, hogy kedvesebbek, tapintatosabbak, figyelmesebbek, toleránsabbak, jobbak a szövetségek ki-

Családon belül problémát is okozhat

A nők egzisztenciálisan és szakmailag ma már ugyanúgy kiveszik a részüket a mindennapi életből, mint a férfiak – mondja Rusz Edit pszichológus. Ezt el kell fogadni, nem szabad, hogy negatív kihatása legyen az életre – véli –, de a férfiak nem viselik minden esetben jól, ha társuk vagy feleségük képzettebb, sikeresebb, jobban keres náluk. Ha a nő okos, akkor ezt az elégedetlenséget jelentősen tudja tompítani. – Ha topon van, ha jobb helyzetben van, mint a férje, kérjen tőle tanácsot, vonja be őt is a sikereibe – tanácsolja a pszichológus. – És ne engedje, hogy a klasszikus férfi-női szerepek a hálózothában is felboruljanak! Az intimitás a hosszú távú stabil kapcsolat egyik alapja. A takaró alatt mindenképpen irányítson a férfi – fejezi be a szakértő.